

Izbija vank četrtik in velja s poštno vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 din., pol leta 16 din., četri leta 8 din. Izven Jugoslavije 36 din. Naročnina se pošlje na upravništvo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, Koroška cesta 5. Ibi se dopušča do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Telefon interurban št. 115.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru Koroška cesta št. 5. Rokopis se ne vrača. Upravništvo sprejema naročila, inserate in reklamacije.

Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglaševane primeren popust. Nezaprta reklamacija se pošilja prosila.

Čekovni računa poštnega urada Ljubljana št. 10.605. Telefon interurban št. 115.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

3. številka.

MARIBOR, dne 13. januarja 1925.

159. letnik.

Slovensko ljudstvo, strni svoje vrste!

Voditelji opozicionalnega bloka so se pred tednom dni zbrali v Beogradu, da protestirajo pred javnostjo države in celega sveta zoper protizakonitosti in nasilja sedanje vlade. Za njihov protest in njihovo svarilo se ne bo dosti zmenila sedanja vlada, ki je gluha in slepa ter ne vidi, kam vodi državo s svojo koruptno in nasilniško politiko. Kulturni svet pa bo protesno izjavo opozicionalnih voditeljev skrbno zabeležil ter se tudi po tem ravnal. Voditelji opozicionalnih strank so v svojem protestu dobro pripomnili, da naša država ne more v imenu mednarodnega prava zahtevati od drugih držav enakopravnost, ako pa vlada v imenu ustave in zakona izvršuje protizakonitosti in nasilja proti lastnim državljanom.

Pašič-Pribečičevi vladni skupini je za vzor Mussolini s svojim fašistovskim nasiljem. Večina italijanskega ljudstva obsoja fašistovske zločine. Kljub temu, da ima Mussolini večino parlamenta za seboj, je Mussolinijeva zvezda začela toniti in je samo vprašanje časa, kdaj bo ta zvezda popolnoma zatonila. Sedaj je začel italijanski fašizem pod Mussolinijevim vodstvom izvajati na Italijanskem novo strahovladno. Opozicija se tega ne boji, ker ve, da nasilje traja samo nekaj časa in da mu je takrat, ko najhujše divja, konec najbolj blizu.

To velja za Italijo, velja pa tudi za druge države, tudi za našo državo. Vlada nezakonitosti in nasilja izvršuje v naši državi protizakonita dejanja in pod pretvezo zaščite države preganja cele stranke in narode. Tako hoče pri volitvah dobiti večino poslancev, ki bi potem preprečili sodnijsko postopanje proti korupciji in vsem tistim, ki so se na nepošten način obogatili z imetjem države in državljanov. Kdor je kradel in goljufal, spada pred sodišče, korupcioni pa hočejo to preprečiti z novo korupcijo in s povečanim nasiljem.

Ljudstvo mirno gleda ter opazuje vsa ta protizakonita in nasilna dejanja. Ono ve, da gre borba za njegovo kožo, saj je že dozdej dovolj občutilo na lastni koži vse nepravilnosti, nepravilnosti in krivice. Ono zna, da se bori za svoj obstanek, za svojo politično in gospodarsko svobodo. Zato pa ljudstvo tudi dobro ve, kako naj voli in za koga naj glasuje. Ljudstvo v Sloveniji dobro zna, da je Slovenska ljudska stranka za njega edino politično zatočišče, kjer najde obrambo zoper pritisk, nezakonitost, neenakost in nasilnost. V taboru naše stranke je rešitev Slovenije in boljša bodočnost slovenskega ljudstva. Zato pa strnimo

svoje vrste! Dne 8. februarja bo slednji Slovenec šel na volišče ter glasoval za gesla Slovenske ljudske stranke:

Osvobodimo državo korupcije in nasilja!

Osvobodimo Slovenijo!

Rešimo slovensko ljudstvo!

KAKO SO PAŠICEVCI OSLEPARILI PROTICEVCE.

Pri zadnjih volitvah je kandidiral Protič v dveh volilnih okrožjih. V svojem starem volilnem okraju bi gotovo zmagal. Toda Pašičevci so si zamislili posebno volilno sleparijo. Na predvečer volitev so poslali v njegov volilni okraj več sto plačanih agitatorjev in ti so skozi celo noč in na dan volitve zjutraj v Protičevem imenu izjavljali, da jih pošilja Protič in da jim priporoča, naj volijo Pašičevce, ker je on s Pašičem sklenil tako pogodbo, na podlagi katere bo izvoljen v drugem okrožju, kjer je tudi kandidiral.

Naši nasprotniki imajo veliko denarja in prav nič poštenja in vesti, zato je mogoče, da se tudi poslužijo podobnih sredstev. Zato velja: dne 8. februarja gremo za Slov. ljudsko stranko volit, pa četudi se ves svet podere razven naše fare.

Ozadje postopanja proti Radiču in njegovi stranki.

O Pašiču je znano, da nič na svetu tako ne ljubi, kakor vlast in tiste dobrine, ki mu jih daje vlast in katerih brez vlasti sploh ne bi imel ali vsaj ne bi imel v toliki meri. Zato Pašič uporablja vsa sredstva, kakor jih samo on uporabljati zna, da pridobi za sebe večino v narodni skupščini. Ako se mu narodna skupščina ne pokori ter mu ne da večine, pa je obsojena na smrt, to je na razpust. Da ne bi njega in njegove stranke zadela usoda, ki jo je on določil umrli skupščini, zna gospod Pašič razmere urediti tako, da ima vodstvo volitev v svojih rokah.

Tako je bilo leta 1923. Pašič je demokratsko stranko, ki je z njim vestno sodelovala v ustavotvorni skupščini, proti koncu leta 1922 vrgetl z vlade ter sam s svojimi ljudmi vzpel v svoje roke krmilo države. Proti koncu leta 1924 je zopet vse niti zbral v svojih rokah, le nekoliko nitk je pustil v rokah Pribečičevih demokratov. In ravno to je, kar mu dela dosti preglavic ter vzbuja nevoljo v vrstah radikalne stranke. Že pred Božičem je bilo dosti govora o tem, da se Pašič hoče znebiti Pribečiča in njegove kompanije. Začel se je bati, da ga ne bi zadela uloga lisice, ki

se je morala unikati in unakniti pred ježem. In v resnici je Pribečič prav ježast kompanjon. Vedno bolj in bolj se prodirale v javnost vesti, da Pašič postaja od dne do dne bolj nevoljen in nervozen napram Pribečiču. Mesto odstopa Pribečičevega pa je naenkrat padla bomba proti Radiču in njegovi stranki.

To je delo Pribečičevih prijateljev v radikalni stranki, katerim stoji na čelu znani dr. Lazica Markovič, ki je bil od narodne skupščine obtožen radi korupcije. Protipribečičeva struja v radikalni stranki je dnevno rastla ter se jačala. Skupen nastop radikalov in samostalnih demokratov pri volitvah je trčil ob hud odpor pri radikalnih pristajih med volilci. Le v prav redkih slučajih se je osrednjemu odboru posrečilo, da je rešil skupno listo. Radikalni so uvideli, da se Pribečič radi tega toliko poteguje za skupne liste, da bi svojim prijateljem, ki so med narodom obsovaženi ter nimajo za seboj volilcev, pomagal do mandatov. Ta razdor, ki se je pojavil med volilci, je žugal razbiti sedanjo vladno koalicijo.

To pa so morali na vsak način preprečiti tisti ljudje, ki se bojijo sodnijskega preganjanja radi obtožbe korupcije ter v to svrhu hočejo za vsako ceno obdržati sedanjo vladno koalicijo. Sredstvo za to, da se zrahljane vezi vsaj za nekaj časa ohranijo in okrepijo, je bilo postopanje proti Radiču in njegovi stranki.

Radiču se more marsikatera politična napaka in pogreška staviti na rovaš. Da bi pa hotel s svojimi hrvatskimi kmeti uprizoriti boljševiško revolucijo ter upeljati ruske razmere, to je ne samo neverjetno, marveč čisto izključeno. To je uvidela ne samo naša javnost, marveč tudi zunanji svet. Znani angleški pisatelj Watson je zapisal v nekem angleškem listu: »Bedak je, kdor veruje, da je Radič boljševik.« Postopanje proti Radiču ima dvojen namen: 1. zlimati zelo natrto slogo med radikali in samostojnimi demokrati, 2. pomagati sedanji vladi in njenim strankam do večjih uspehov pri volitvah.

Prvi uspeh je dosežen vsaj za nekaj časa. Da pa bi se mogel doseči drugi uspeh, je neverjetno. Kdor pozna za vednost hrvatskega ljudstva in njegovo odločnost v borbi za pravo hrvatskega naroda, lahko že vnaprej pove, da hrvatski volilci ne bodo pomagali Pašiču in Pribečiču s tem, da se vzdržijo volitev. Ako ne bi mogli glasovati za kandidatne liste Radičeve stranke v slučaju, da jih vlada protizakonito razveljavi, pa bodo glasovali za kandidatne liste tistih strank, ki so jim po programu najbližje. Tako se bodo vse špekulacije in mahinacije Pašič-Pribečičeve vlade končno izjalovile. Zlomiti voljo celega naroda ter ga prisiliti na kolena, to je nemogoče. 8. februar bode to dokazal.

Volišča.

(Nadaljevanje.)

Volilni okraj Maribor levi breg (Maribor levi breg, Sv. Lenart).

1. Volišče Cerkevjak v Slov. goricah (Sv. Anton za občine Andrenci, Brengova, Cogentinci, Gagona, Osek, Smolinci, Sv. Anton in Zupetinci).
2. Crmlenšak za občini Crmlenšak in Selce.
3. Gočova za občini Gočova in Biš.
4. Jarenina za občine Jarenina, Polička vas, Pesniški dvor in Vukovski dol.
5. Kamnica za občine Kamnica, Bresterica, Jelovec in Rožpoh.
6. Krčevina za občino Krčevina.
7. Lajtersberg za občino Lajtersberg.
8. Maribor I za občino Maribor.
9. Maribor II za občino Maribor.
10. Maribor III za občino Maribor.
11. Maribor IV za občino Maribor.
12. Maribor V za občino Maribor.
13. Maribor VI za občino Maribor.
14. Maribor VII za občino Maribor.
15. Maribor VIII za občino Maribor.
16. Maribor IX za občino Maribor.
17. Nova Cerkev (Marija Snežna) za občine Lakovci, Sladki vrh, Trate in Velka.
18. Selnica ob Dravi za občine Selnica ob Dravi, Janževska gora in Slemen.
19. Selnica ob Muri za občini Selnica ob Muri in Ceršak.
20. Spodnja Sv. Kungota za občine Dobrenje, Gradiška in Na Ranci.
21. Svečina (Plač) za občine Svečina, Slatinski dol in Plač.
22. Sv. Ana v Slov. goricah za občine Kremberg, Dražen vrh, Ledinek, Rožni grunt, Ščavnica, Zgor. Ročica in Zice.
23. Sv. Barbara v Slov. gor. za občine Jablanca, Korena, Ragoznica, Zimica in Zikarce.
24. Sv. Marjeta ob Pesnici za občine Sv. Marjeta ob Pesnici, Dragučova, Grušova in Vosek.
25. Sv. Trojica v Slov. gor. za občine Sv. Trojica, Senarska, Spodnji Porčič, Verjane in Zgornji Porčič.
26. Sv. Benedikt v Slov. gor. za občine Sv. Benedikt, Drvanje, Ihova, Sv. Trije Kralji in Trotkova.
27. Sv. Duh na Ostrom vrhu za občini Boč in Gradišče.
28. Sv. Jakob v Slov. gor. za občine Plo-drščica, Spodnji Senjakovski dol in Zg. Senjakovski dol.

29. Volišče Sv. Jurij ob Pesnici za občini Sv. Jurij ob Pesnici in Spičnik.
30. Sv. Jurij v Slov. gor., za občine Sv. Jurij v Slov. gor., Malna, Partinje, Spodnji Gasteraj, Srednji Gasteraj in Zitenci.
31. Sv. Križ nad Mariborom za občino Sv. Križ.
32. Sv. Martin pri Vurbergu za občine Sv. Martin pri Vurbergu, Ciglenca, Spodnji Duplek, Zgornji Duplek.
33. Sv. Peter pri Mariboru za občino Sv. Peter.
34. Sv. Rupert v Slov. gor. za občini Spoš. Voličina in Zgor. Voličina.
35. St. Ilj v Slov. gor. za občine St. Ilj, Cirknica in Kaniža.
36. Sv. Lenart v Slov. gor. za občine Sv. Lenart, Sp. Zerjavci, Zamarkova, Zg. Zerjavci in Setareva-Radehova.
37. Zgornja Sv. Kungota za občini Zg. Sv. Kungota in Vrtiče.

Volilni okraj Mozirje (Gornjigrad).

1. Volišče Bočna za občino Bočna.
2. Gornji Grad za občino Gornji grad.
3. Nova Stifta za občino Nova Stifta.
4. Kokarje za občino Kokarje.
5. Ljubno za občino Ljubno.
6. Luče za občino Luče.
7. Mozirje za občini Mozirje trg in Mozirje okolica.
8. Rečica za občino Rečica.
9. Solčava za občino Solčava.

Volilni okraj Murska Sobota.

1. Volišče Bodonci za občine Bodonci, Novi Beznovci, Pužavci, Stari Beznovci, Vadarci in Zenkovi.
2. Cankova za občine Cankova, Domanjci, Gornji Crnoci, Korošci, Skakovci, Strulskovci in Topolovci.
3. Domanjšovci za občine Domanjšovci, Berkovci, Ivanjšovci in Središče.
4. Fokovci za občine Fokovci, Andrejci, Čikečka vas, Pordašinci, Prosenjakovci, Selo in Volčja gomila.
5. Gederovci za občine Gederovci, Krajna, Murski Petrovci, Rankovci in Sodišinci.
6. Gornja Lendava za občine Gorn. Lendava, Dolnji Slaveči, Gornji Slaveči, Kovačevci in Vidonci.
7. Gornji Petrovci za občine Gornji Petrovci, Adrijanci, Lucova, Zetavci, Peskovci, Stanjevci, Sulinci in Otavlija.
8. Krog za občine Krog, Bakovci, Murski Oraci in Satahovci.

9. Volišče Kupšinci za občine Kupšinci, Borejci, Crnelovci, Vanča vas in Veščica.
10. Kančevci za občine Kančevci, Ivanovci in Ratkovci.
11. Križevci za občine Križevci, Kušanovci, Lončarovci in Panovci.
12. Kruplivičnik za občine Kruplivičnik, Motovilci, Poznanovci in Radovci.
13. Kuzdoblane za občine Kuzdoblane, Boreča, Dolič, Matjašovci in Trčkova.
14. Markovci za občine Markovci, Cepinci in Neradnovci.
15. Martjanci za občine Martjanci, Lukačevci, Mlajtinci, Moravci, Nemčovci, Noršinci in Tešanovci.
16. Moščanci za občine Moščanci, Dankovci, Košarovci in Kukeč.
17. Murska Sobota za občine Murska Sobota, Markišavci in Rakičan.
18. Pertoča za občine Pertoča, Grlinci, Krašči, Ropoča in Večeslavci.
19. Pečarovci za občine Pečarovci, Mačkovi, Prosečka vas, Salomonci in Vaneča.
20. Predanovci za občine Predanovci, Brezovci, Lemerje in Polana.
21. Pucinci za občine Pucinci, Bokračiči, Dolina, Gorica, Krnci in Sebeborci.
22. Sv. Jurij I za občino Sv. Jurij.
23. Sv. Jurij II za občine Kramarovci, Nuskova, Fukšinci, Ocince, Rogarovci, Serdica in Sotina.
24. Salovci za občine Salovci, Budinci, Hođoš, Krplivnik, Mali Dolenci in Veliki Dolenci.
25. Tišina za občine Tišina, Gradišče, Petjanci in Tropovci.

Volilni okraj Ormož.

1. Volišče Brebrovnik za občino Brebrovnik.
2. Hardek za občini Hardek in Litmerk.
3. Ormož za občine Ormož, Frankovci, Hum in Pušenci.
4. Savci za občine Savci, Bratonečci in Trnovci.
5. Središče za občine Središče, Obrež in Salovci.
6. Svetinje za občine Mihalovci, Runeč, Veličane in Zerovinci.
7. Sv. Lenart pri Veliki Nedelji za občine Podgorci, Samožani, Sodinci in Vičanci.
8. Sv. Miklavž za občini Sv. Miklavž in Hermanci.
9. Sv. Bolfenk pri Središču za občine Jastrebcji, Kog, Vitan in Vodranec.
10. Sv. Tomaž za občini Sv. Tomaž in Lahenci.